

www.e-rara.ch

Tomus primus.

[Grammatica linguae graecae vulgaris. pp. XXVI - XL.]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [\[Link\]](#)

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [\[Link\]](#)

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [\[Link\]](#)

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [\[Link\]](#)

tâ præpositione εἰς, ut μέγα εἰς τὸ καρδιαῖον intra cor meum. Ob δὲ vel γὰρ, vide in δὲ.

Per, & propter, δὲ vel γὰρ, vide δὲ, ut suprâ. Post vel pone, ὑστερὰ adverbium, quod cum illis sæpius repetitis pronomibus genitivum adoptat, ut ὑστερὰ σε post te, cum aliis verò, accusativum, appositâ item præpositione ἀπὸ, ut ἦλθα ὑστερὰ ἀπὸ ὅλων post omnes veni. Præter, vide extra. Palam, vide coram. Præ, vide supra, vel super. Pro, quum significat defensionem, dicitur δὲ vel γὰρ, cum accusativo, ut δὲ σὺν πολέμῳ propter te pugno: quum verò idem sonat quod vice, vel loco alterius, utimur his vocibus, εἰς τὸ ποδῶν, vel εἰς τὸ τόπον: cum genitivo, ut ὁ πάπας εἰς τὸ ποδῶν, vel εἰς τὸ τὸν Θεὸν εἰς τὸν γλῶττα Papa vicem Dei gerit in terris. Utimur interdum etiam præpositione ἀντὶ, sed hoc modo, exempli causâ, pro pisce dedit mihi carnem, ἀντὶ νῶ μὲ δῶκεν ἰχθυὸν, μὲ δῶκεν κρέας. Procul, μακρὰ cum genitivo, si præcedat toties enumerata pronomina, ut μακρὰς procul à me: cum accusativo verò, si cætera antecedit, interpositâ præpositione ἀπὸ, ut μακρὰ ἀπὸ τῶν ματιῶν procul ab oculis meis.

Sub, vel subter, vide infrâ. Super, & suprâ ἐπὶ vel ἀπάνω adverbium: construitur cum genitivo, si præfigatur pronomibus primæ, secundæ, & tertiæ personæ, ut ἀπάνω σου supra te, &c. cum accusativo verò, si aliis præponatur, interpositâ præpositione εἰς, ut εἰχεν ἀπάνω εἰς τὸ κεφάλι τῷ ἑνὶ σφάνι, habebat supra caput suum coronam.

Tenus, vel usque, ὡς: vide suprâ in ὡς.

Versus πρός cum accusativo. Ultra, vel trans ἀπέναντι ἀπὸ cum accusativo, ut ἀπέναντι ἀπὸ τοῦ πόδα μὲ ultra, vel trans fluvium. Dicitur etiam ἀπὸ πέρα, vel πέρα cum genitivo, ut ἀπὸ πέρα, vel πέρα τῶ πόδα μὲ trans fluvium.

CAPUT XI.

De Conjunctionibus.

Post exactam præpositionum inquisitionem, superest jam ut extremam omnium Orationis partem, ac minimam quæ Conjunctio dicitur, ob illius præcipuum munus, connectendi scilicet reliquas Orationis partes, absolvamus. Sunt autem ex Conjunctionibus quædam copulativæ, ut καὶ & ἀμὲν vel μέ sed, αὐτοὶ etiam. aliæ verò Disjunctivæ ut ἢ vel: aliæ Continuativæ αὐτοὶ καὶ si, ἀν vel ἀν: quædam subcontinuativæ ut ὅταν vel ὅταν καὶ quoniam seu quandoquidem, σὺν postquam: nonnullæ Causales, ut ὅτι vel γὰρ ut, ὅτι τι vel γὰρ τι enim aut quia: aliæ Dubitativæ, ut τὰχα forte, τὰχα νὰ μὴ numquid, τὸ λοιπὸν igitur. aliæ Collectivæ, ut τὸ λοιπὸν ergo, δὲ vel γὰρ ὅτι propterea: quædam denique Expletivæ, quæ tantum ad ornatum orationis spectant ac numerum, non ad significationem, ut δὲ re, &c. Atque hæc de omnibus orationis partibus singillatim sumptis.

CAPUT XII. & ultimum.

De Syntaxi Linguae Græcæ Vulgaris.

Vidimus jam singulas orationis partes examinantes, quomodo dividantur, flectantur, ac conjungantur, quasve in partes secantur, ac quibus in classibus collocentur; nunc quâ ratione cum aliis

jungi, ac inter se connecti debeant, quâ polliciti sumus brevitate sermonem instituimus.

De Concordantiis.

Tres etiam assignamus in hac lingua Concordantias, ut apud Latinos. Prima est nominativi cum Verbo in numero, & persona, ut ἐγὼ γράφω ego scribo, ἐκεῖνος παίζει ille ludit, ὑμεῖς μιλάτε vos loquimini.

Secunda est Adjectivi cum substantivo, ut ὁ σοφὸς ἀνθρώπος homo doctus, καλὰ παῖδες boni adolescentes, καλὴ συντροφία bona conversationis, &c. Substantiva quæ materiam significant, solent sæpissime accusativo efferri cum præpositione ἀπὸ, loco adjectivorum, ut ζῶν ἀπὸ πέλλι pro petzitiu cingulus ex pelle, ῥέχον ἀπὸ τρίχας pro τρίχων vestis ex pilis; quod fit per eclipsin participij subintelligendo καρωμένη vel καρωμένον facta vel factum. Adjectiva semper præponi debent substantivis unâ cum articulo, ut τὸ μικρὸ παιδί parvus puer, ὁ πρῶτος ἀνθρώπος primus homo: Quod si aliquando postponatur, duplicandus est articulus, & apponendus tam substantivo, quàm adjectivo, ut φέρω τὸ ῥέχον τὸ κόκκινον affer mihi vestem purpuream.

Tertia Relativi cum antecedente, in genere, & numero, ut εἶδα τὸν Πέτρον, ὃς ὁπότε ἐμίλησα vidi Petrum quem alloquutus fui. & aliquando in casu, ut τὰ λόγια, τὰ ὅποια verba quæ. Si ponatur relativum inter duo nomina substantiva diversorum generum potest his duobus modis construi, exempli causâ, ὅστις quod, vel quam vocant Capream, communi Græcorum linguâ dices τὸ ἄσπρον, τὸ ὀπίον vel ὀπὲ (quod est relativum indeclinabile, omnis generis, & numeri) κράζω αἶψα vel τὸ ἄσπρον ὀπὲ τὸ κράζω vel τὸ κράζω αἶψα.

E duobus substantivis ad diversa pertinentibus, si in oratione ponantur, aliud est nominativi casus, alterum verò genitivi, ut τὸ κορμὶ τῶ Πέτρου, corpus Petri, τὸ πέλλι τῶ βοῦς bovis pellis. Interdum tamen iste genitivus transit in accusativum, ut ἡ τιμήτες pro ἡ τιμῶν honor eorum, ἑνα πόλις νερό pro νεῖ poculum aquæ, & similia.

De Pronominibus μὲ, σὺ, ἔγώ, ἐμένα vel με, ἰστένα vel σὲ, ἐμᾶς vel μᾶς, ἰσᾶς vel σᾶς, τὸν, τὸ, τῶν, τῆς, τῶ, τᾶ.

Horum pronominum unâ cum Verbis constructio, quoniam aliquantulum difficilis esse videtur, cum certa quædam regula tradi non possit, quando præponenda sint vel postponenda, seu quando ἐμένα potius dicendum quàm με, vel ἰστένα quàm σὲ, ut ἰσᾶς quàm σᾶς: idcirco de his nonnulla observatione digna exponere merito judicavi.

Certum itaque inprimis, monosyllaba illa pronomina sive primæ sint, sive secundæ, sive tertiæ personæ nunquam ipso orationis initio collocari, sed elegantius semper post ipsum verbum poni, vel post aliquod nomen, vel post particulam δὲν vel ὅ non, ut ἀλαπῶτα, ἀλαπῶτες, &c. ἀμοῖ illa vel illos, &c. ἐγὼ σᾶς εἶπα ego dixi vobis, δὲν μὲ κάμνει χρεία, non est mihi opus, βλέπει με videt me, & hujusmodi plura.

Certum secundò primos illos accusativos primæ, & secundæ personæ, ἐμένα videlicet & ἐμᾶς, ἰστένα & ἰσᾶς, poni semper in ipso orationis, periodique principio unâ cum με & μᾶς, σὲ & σᾶς, ut ἐμένα με ἀγαπᾷ ὁ πατήρ μὲ me amat pater meus, ἰστένα σὲ μισᾷ te odio habet, ἐμᾶς μᾶς κράζει πατρία τὸ nos vocat filios suos, ἰσᾶς σᾶς κράζει ἐχθροὶ τὸ vos appellat inimicos suos.

quæ loquutiones correspondent Italicæ phrasi vel Gallicæ, cum quibus habet maximam affinitatem, quom dicunt, *à noi ci chiama sui figliuoli*, *il nous appelle ses enfans*, & similia. Vides igitur hujusmodi accusativos cum *ε*, conjungi cum monosyllabis *μὲ*, *σὲ*, *μᾶς* & *σᾶς*, qui statim illos subsequuntur. Nominativi tamen *ἐμῆς* & *ἐσῆς* ponuntur absolute initio periodi, ut *ἐμῆς ψωμὶ δὲν ἔχομεν, καὶ ἢ κατὰ πῖτα σόφει* *nos panem non habemus*, & *felis trahit placentam*, est adverbium Græco-vulgare in filios, qui bona patris pauperis lautius quàm par sit profundunt, & opiparè vivunt.

Certum insuper *μινούλαβα* illa pronomina *μῦ*, *σὺ*, *τὸ*, *μάς*, *σᾶς*, *τῆς*, & *τὸς*, &c. Si simul esse contingant cum aliquo adjectivo, poni inter adjectivum, & substantivum, ut *ἁπρώτος μας φίλος* *primus noster amicus*, *ἐξαπημένε μιν* *ἢ fili mi dilecte*, ἡ *καπαὶς τὴς γλώσσης* *male illorum lingua*, &c. Item sumi pro pronominibus possessivis *ἐδικόμην*, *ἐδικόσιν*, *ἐδικόσιν meus*, *tuus*, *suus*, &c. Verum tunc non ponuntur absolute, ut possessiva, sed unā cum alio nomine, ut quum dicimus, *liber meus*, τὸ *βεβλῖον μιν*, at cūm dicimus, *hic liber est meus*, quia *meus* est solus & non cum alio nomine, nos dicimus, *ἐτέρο τὸ βιβλίον ἐστὶ δικόμην*, & non *τὸ βιβλίον μιν ἐστὶ*.

Certum quartò monosyllabos illos accusativos με & μᾶς, σὲ & σᾶς, ἤ & τὲς, tam ante verbum collocari posse, quàm post, ut ἐγὼ σᾶς τὸ ἐδιάβασα τὸ γράμμα, & ἐγὼ ἐδιάβασα σας τὸ τὸ γράμμα, ego vobis legi epistolam. Quòd si hujusmodi accusativi particulae isti δὲν vel ἤ non, ὡσάν vel σάν sicut, vel adverbiiis καθὼς quemadmodum, ἔτσι sic, σήμερον hodie, αὔριον cras, τώρα nunc, & aliis adverbiiis loci jungantur, tunc verbo postponi minimè possunt, sed tantùm præponi, ut δὲν μᾶς τὸ ἔσχατος τὸ βιβλίον non misisti nobis librum, σήμερον σᾶς εἶπα νὰ μὴ ἐγκαίνειε hodie vobis dixi ne exeatis, nec enim bene dicemus, δὲν τὸ ἐξέλές μας, nec σήμερον εἶπα σας.

*De quibusdam Nominibus quæ genitivum
regunt, vel accusativum, ubi etiam
de ablativo absoluto.*

Omnia nomina Comparativa, si præcipuè cum pronominibus primitivis construantur, verbalia item ἰσὶ τιμῆς unà cum nominibus, quæ dignitatis habent significationem, ignorationis, participationis, similitudinis, ac communicationis, & utilitatis, genitivum adoptant, ut ἐκείνος ἔστι σοφώτερός μου ille est sapientior me, ἐν τούτῳ ἔστι φανερωτικὸν τῆ ἀγάπης, id est significativum amoris: ὁ ἱερέας ἔστι ἄξιος τιμῆς Sacerdos est dignus honore: ἀμαθὴς τῆς ἑλληνικῶν γραμμάτων ignarus Græcarum literarum, σὺν σπέρτος καλῶν ἀνθρώπων bonorum hominum socius, ὁμοίος ἔστι λεωνταεὺς Leoni similis, τὰ κατὰ ἔστι κοινὰ τῶν φίλων bona sunt amicis communia, & similia.

Ea item quæ dicuntur numeralia ordinis genitivum requirunt, ut δεῦτερος μου *mibi secundus*, πρῶτος των *primus inter illos*, &c. Quæ tamen construi etiam possunt cum accusativo posita præpositione ἀπὸ, ut ὕστερος ἀπ' ὅλων *postremus omnium*, πρῶτος ἀπ' ὅλων *primus omnium*, & sic de reliquis.

Profectò, ut uno verbo dicam, omnia sive Comparativa sùnt, sive superlativa, sive plenitudinem significant, vacuitatem, utilitatem, & similia, si cum pronomi^{bus} junguntur, ut plurimum postulant genitivum si cum aliis nominibus accusativum cum præpositione ἀπό, ut ἀπ' οὗτος τὸς

ἐλλαντας, ὅπερ ἦσαν εἰς τὴν Τροίαν, δυνατώτερος, vel δυνα-
τώτερος ἢ τὸν Ἀχιλλεύς, omnibus Gracis qui extiterunt
in expeditione Trojana fortior fuit, vel omnium Gra-
corum fortissimus fuit Achilles. Nomen γερμῶτος, ut-
plurimum habet post se accusativum sine ulla præ-
positione, ut γερμῶτος ἐννοίας curarum plenus : At
ἐναντίος contrarius genitivum amat cum primitivis
prænominiibus, cum aliis verò accusativum unà cum
præpositione εἰς, ut ἐν ἐναντίος με εἰμι mihi contrarius.
& ἐναντίος εἰς ὅλους contrarius omnibus. φίλος denique
semper reperitur cum genitivo, ut φίλος τῷ θεῷ
amicus Dei.

Instrumentum, causa, modus, & excessus debent in hac lingua exprimi accusativo, cum præpositione *με*, vel *ὑπὸ*, vel etiam interdum cum *διὰ*, vel *χρὰ*, si præsertim causam significare velimus, ut *ἐκάλυπτο αὐτὸν τὸ ῥαβδί* baculo illum percussi, ἢ *εἶδα αὐτὸν κατὰ μάτι* oculo illum vidi benigno, *ἰσκότωσεν τὸν ἐχθρόν* te me τὸ σπαθί *hostem suum gladio intereremi*; *νικᾷ ὅλους μὲν τῷ φωνῷ* te sua voce reliquos superat; *διὰ τὸ δαίλιον*, vel *χρὰ τὸ φόβον* ἔλασεν τὸ ἄρμα αὐτοῦ *pro pavoro perdidit arma*.

Tempus item, & mensura tam loci, quàm ponderis simpliciter accusandi casu efferuntur, ut πῶς ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα δὲ καί ποτε αἴμα καὶ τὴν διαίτην die ac nocte nil aliud facit quàm legere, ἢ ὅμῳ ἐν μακρᾷ ἀπὸ πῶς ἐπείγειν ἐν αὐτῷ λέγεις Roma distat à Gallia centum leucis, καὶ τριάκοντα λίτρας est ponderis triginta librarum.

Jam ablativum absolutum, pro quo Græci literales utuntur genitivo, nostri Græco-vulgares penitus ignorantes, nec genitivum usurpant, nec alium casum, sed vel ipso nudo nominativo utuntur, ut *μισεύοντος ἐγὼ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἔπεσεν ἡ εἰρήνη* & *σπίλῃ σὺς* *discedente me ab Ecclesia cecidit telum tua domus*, vel loquutionem resolvunt per *ὅταν* vel *ὡς*, ponentes verbum in imperfecto, ut *ὅταν* vel *ὡς* *ἐμίσθονα ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἔπεσεν*, &c. *cum discederem ab Ecclesia cecidit*, &c.

De constructione Verbi Actiui.

Non nimis laborandum erit in tradendis regulis verborum activorum. Omnia siquidem verba activæ significationis postulant ante se nominativum agentem, & post se accusativum, vel genitivum patientem. Genitivo quidem utuntur hujusmodi Græciæ regiones Peloponnesus, Creta, Chius, Zacynthus, & omnes penitus Græciæ insulæ. Accusativo verò gaudent Attica, Thessalia, Macedonia, Thracia, & omnes prorsus Continentis provinciæ, atque incolæ. Quum igitur verferis in insulis, utere post verbum genitivo, accusativo verò quum fueris in Continente.

Adverte tamen , quamvis ij qui in Insulis sunt post verbum activum genitivum, quem personæ vocant, admittant (res enim apud omnes, ac semper ubique ponitur in accusativo, ut ἀκούω τὰ λόγια σου, non ἤρω λόγων σου, audio tua verba) id verum esse præcipuè, quum post verba sequuntur pronomina illa primitiva ἤ, σὺ, ἡ, & tantum in numero singulari, ut δὲν ἤ ἀκούει non me audit ; nam in plurali dicunt cum accusativo, δὲν ἡμῶς εἶπε τίςτις, nihil nobis dixit, licèt in singulari dicerent, δὲν με εἶπε τίςτις. Quòd si alia subsequantur pronomina, vel nomina, modò genitivum ponunt, modò accusativum, ut ἀκούω ἡ Πέτρον non ἡ Πέτρος audio Petrum, & μιλω ἡ Μάρκῳ, & non ἡ Μάρκον, nisi dicas με ἡ Μάρκον, alloquor Marcum, vel loquor cum Marco.

Quando autem statuendus sit post verbum acti-
vum

vum genitivus, vel accusativus, optima regula est, si animadvertamus ad linguam Gallicam, vel Italicam. nam si post verbum activum ponatur particula *à*, tunc semper in Græco vulgari reponi debet post verbum genitivus, ut *j'ay dit à François*, ἐγὼ εἶπα τῷ φραγκίσκῳ, non τὸν φραγκίσκον. Si verò talis particula non ponatur, utendum tunc erit accusativo, vel genitivo, juxta distinctionem Græciæ locorum superius insinuatam, ut *je vous ay fait la grace*, ego vobis gratiam feci, secundum Insularum habitatores dices, ἐγὼ σὺ καὶ ἑκάστα καὶ χάριν, & secundum Continentis incolas, ἐγὼ σὺ καὶ ἑκάστα τῶν χάριν, quæ loquutio correspondet huic Italicæ, *la gratia ve l'hò fatta*.

Præterea sciendum, verba, quæ apud Latinos, vel Græcos literales exigunt post accusativum rei dativum personæ, apud Græcos vulgares usurpare pro dativo personæ, vel genitivum, ut loquuntur Insularum cultores, vel accusativum, ut Continentis incolæ, exempli causâ, *ego dedi tibi librum* dices, vel ἐγὼ σὺ τὸ ἐδωκα τὸ βιβλίον, vel ἐγὼ σὺ τὸ ἐδωκα τὸ βιβλίον.

Rursus verba, quæ duos sibi accusativos adsciunt apud Latinos, & ἄλλως, apud vulgares Græcos, vel ambos retinent, ut loquitur omnis Contingens, aut mutant accusativum personæ in genitivum, ut phrasis est omnium Insularum, verbi gratiâ, *ego te doceo grammaticam*, dicitur ἐγὼ σὺ, vel σὺ μαθαίνω τῶν γραμματικῶν.

Idem fit aliquando, si verba apud Latinos regant ablativum cum præpositione *a* vel *ab*, & accusativum, ut *aufero à te vestem*, ἐγὼ σὺ, vel σὺ πέρνω τὸ ῥῆχον. dixi aliquando, quia ut plurimum pro ablativo ponitur accusativus cum præpositione *ἀπὸ*, ut *accepi à Petro tuas literas*, ἐγὼ ἔλαβα καὶ γραφαὶς σὺ ἀπὸ τοῦ Πέτρου, *id habeo à te*, ἐγὼ τὸ ἀπ' ἐσέως, & alia.

Idem etiam præstari debet, si verbum apud Latinos accusativum regat & genitivum, vel ablativum sine ulla præpositione, ut *impleo ollam denariorum*, γεμίζω τὸ τεκεάλι ἀπὸ τενέρια, & *impleo vas aquâ*, γεμίζω τὸ ἀγλίσον ἀπὸ νερό. in quibus tamen sæpe sæpius reticetur *ἀπὸ*, dicendo simpliciter *τενέρια* & *νερό*.

De Constructione Verbi passivi, neutri, ac Deponentis.

Quemadmodum activæ vocis verbum exigit ante se nominativum agentem, & post se accusativum patientem, ita è contra passivæ vocis verbum postulat ante se nominativum patientem, post se verò accusativum agentem unâ cum præpositione *ἀπὸ*, ut *τὸ ἄμαξι τραβίξεθ' ἀπὸ τὰ ἄλογα currus trahitur ab equis*. Semper igitur, in passivis casus personæ verbi activi, quum videlicet duplicem requirit casum post se, vertendus est in nominativum, manente altero immutato, ut ἐγὼ σὺ μαθαίνω τῶν γραμματικῶν, passivè redditur, ἐσὺ μαθαίνεσθαι ἀπ' ἐμίνης τῶν γραμματικῶν, *tu doceris à me grammaticam*, &c. ut apud Latinos.

Ex verbis neutris, vel Deponentibus, quædam absolute ponuntur sine ullo casu, ut *ζῆνὸν vito*, πορεύομαι *ambulo*, κοιμῶμαι *dormio*: quædam verò requirunt post se aliquem casum, ut *ἀρέσκει με* *placet mihi*, τί φαίνεται ὑμῖν, *quid vobis videtur*, & alia, quæ genitivum, aut accusativum postulant pro diversitate præsentis Græciæ regionum, si eisdem casus, vel alios requirant Latinorum verba vel neutra, vel deponentia; & tunc Constructio erit eadem quam jam recensuimus in verbis activis.

De Verbis ἔμμαι, φαίνομαι, & aliis, tum de Verbo Impersonali, de Modis, Gerundiis, ac quibusdam loquutionibus.

Verbum ἔμμαι sum, duos habet nominativos ante,

& post se, ut ὁ Αριστοτέλης ἦτονε μέγας φιλόσοφος, *Aristoteles erat magnus Philosophus*: eodem modo construitur verbum φαίνομαι *videor*, λέγομαι *dicor*, κρίζομαι *vocor*, λογιζομαι *nuncupor*, & similia, quæ præter illos duos nominativos admittunt etiam genitivum, vel accusativum juxta supra dictam locorum Græciæ distinctionem, sicut Latina dativum, ut *αὐτὸς μὲ ἐστ*, vel φαίνεται με καλοπύχρος ἀνδρῶπος *ipse mihi est*, vel *videtur vir idoneus*. Vel etiam accusativum cum præpositione *ἀπὸ*, si Latina regant ablativum cum præpositione *à* vel *ab*, ut *justus ab omnibus vocatur*, vel *reputatur beatus*, ὁ δίκαιος κρίζεθ', ἢ κριθείθ' μακάριος ἀπ' ὅλων.

Verbum impersonale duplicis est speciei, activæ nimirum & passivæ. Utrumque impersonalis verbi genus, vel ponitur absolute sine ullo casu, ut *βρέχει* *pluit*, λέγουσι *feriunt*; vel cum aliquo casu ut apud Latinos, verbi gratiâ, *pertinet ad me*, ἐγίγισται με, *non licet vobis*, δὲν σὰς ἀρέπει, *non curatur de anima*, δὲν ἐννοιάζεθ' ἑξὲ τῶν ψυχῶν. Ubi adverte, verba impersonalia ut plurimum sumi à tertia persona plurali præsentis indicativi activi, ut pro *scribitur* dicunt *γράφουσιν* *scribunt*, pro *vivitur*, ζοῦσι *vivunt*, & alia. Dixi ut plurimum, quia reperitur interdum, & quidem raro aliquod impersonale desumptum à tertia persona plurali præsentis indicativi passivi, ut *κοιμῶνθ' dormitur*.

Modorum usus pervius est unicuique ut apud Latinos. In usum tamen hi præcipuè veniunt, indicativus, imperativus, & subjunctivus, qui vicem gerit infinitivi, & exprimitur per particulam *να*, ut *θέλω να τὸ κάμω volo illud facere*: cui interdum præponitur articulus *τὸ*, & ponitur loco nominis, ut *τὸ να κάμω* pro *τὸ κάμωμα* *tuum factum*. Similem loquutionem habent Græci literales, ut *τὸ ποιεῖν* pro *ποίημα*, & Itali, *il fare*, pro *il fatto*. Hujusmodi modus semper ponitur post aliud verbum, sicut infinitivus apud Latinos; vel aliàs resolvitur per *ὅτι* vel *πῶς*, ut *scio te fecisse hoc*, vulgò possumus dicere, ἤξεῖρας πῶς, vel *ὅτι τὸ ἔκαμες*, quod *ὅτι* & *πῶς* videtur correspondere Italico *che* vel Gallico *que*. Ponitur etiam *καὶ* pro *ὅτι*, ut *λογιάζω καὶ τὸ ἔμαθες*, pro *ὅτι τὸ ἔμαθες*, *puto te illud didicisse*. Jam quænam particula, vel Conjunctio unicuique modorum triuatur, & quomodo inter se discrepent, vide supra in Conjugationibus barytonorum.

Gerundiis caret utraque Græca lingua, fruitur verò Latina. Ea autem sic in vernaculam Græcorum dialectum vertenda censemus. Gerundia in *do*, resolvuntur in participia, ut *amando ἀγαπῶντας*, *dicendo λέγοντας*, &c. Gerundia in *dum* exprimuntur aliquando per *ὅτε* *να*, si illa præcedat præpositio *ad*, ut *ad habendum ὅτε να ἔχη*: aliquando per *εἰς*, vel *ἐν*, si præcedat præpositio *inter*, ut *inter ambulandum, εἰς ἐπορεύεσθαι*, id est, *dum ambularem*: *inter dicendum ἀνέμεσα ὅτε ἐμίλει* cum loqueretur, & similia. & aliquando per *ἀρέπει*, si à Latinis efferantur absolute sine ulla præpositione, ut *faciendum mihi est*, ἀρέπει να κάμω, *vobis agendum*, ἀρέπει να κάμειτε, &c. Hic modus loquendi non aberrat à modo loquendi Italicorum, vel Gallorum, dum dicunt, *mi bisogna fare*, *il me faut faire*, cum hoc tamen discrimine, quòd in dictis linguis verbum consequens est infinitivi modi, & nunquā mutatur, at in Græca vulgari verbum quod subsequitur *ἀρέπει*, est subjunctivi modi, variaturque ac construitur cum personis, quæ comitantur gerundia in *dum*, ita ut si persona sit singularis, & prima, verbum etiam erit primæ personæ numeri singularis, & sic de reliquis. Tandem gerundia in *di*, simpliciter efferuntur per *vel* cum subjunctivo,

subiunctivo, ut *tempus est eundi*, καὶ τὸ εἶναι παρὲν
sciendi sum cupidus, ἐπιθυμῶ εἶναι μάθω, &c.

Veniamus jam ad peculiare quasdam loquutiones. Quum Latine dicimus, *quod tibi scripserim*, vernaculo Græcorum sermone sic efferemus, εἴτε τι σὲ ἔγραφα, vel ὅτι σὲ ἔγραφα, vel τὸ εἶναι σὲ ἔγραφα, vel εἰς οὐδὲν καὶ εἶναι σὲ ἔγραφα, prior & secundus loquendi modus conformior Latinae loquutioni videtur.

De nonnullis adverbis, ac particulis, quæ vel nominibus, vel Verbis præfiguntur.

Ut totum communis Græcæ linguæ syntaxeos absolvam tractatum, brevibus percurramus nonnullas voces, quarum notitiâ non parum iuvatur is, qui aditum sibi fieri vult ad huiusmodi linguæ Græcæ syntaxim. Dicamus ergo prius de ἀμύδης utinam, quod adverbium est optandi, poniturque unâ cum vâ, & constituit in verbis peculiarem modum, qui dicitur optativus, reperitur cum perfecto, & imperfecto, ut ἀμύδης vâ τὸν ἑυραξες, utinam illum vocasses, ἀμύδης vâ τὸν ἑβλεπας, utinam illum viderem.

Ἄν, vel ἄ fit à Græcoliterali εἰάν si, ac pariter regit subiunctivum, tempus amat id, quod nos in verbis barytonis diximus habere indifferentem quandam, ac indeterminatam significationem, ut ἄν σὲ πιάσω si te capiam, non ἄν σὲ πιάνω: ἄν σὲ δὲρίσω si te reperiam, non ἄν σὲ δὲρίσκω. Coniungitur præterea cum omnibus præteritis, ut ἄν ἐνεκαμῃ si feci, ἄν ἔγραφε, si scribebat, ἄν δέλοι δώσει si dabit, & reliqua.

Ἀπὸ, quamvis præpositio significans a vel ab, in compositione tamen alicuius verbi, vel nominis, non semper eandem retinet significationem; nam interdum denotat perfectionem, ut ἀπὸ δεικνύω perficio, τελειῶω quippe simplex finire tantum significat, sed cum ἀπὸ perfecte finire, utque Latini dicunt, rem reddere omnibus numeris absolutam, interdum verò finem quodammodo præ se ferre videtur, ut ἀπὸ δρώω finem comedendi facio, unde adverbia ἀποθῆκα post prandium, & ἀπὸ δαπνα post cœnam. & tandem penitus, seu de, ut ἀποκόβω penitus amputo, & ἀποκεφαλίζω decollo, & alia.

Ἄς adverbium hortandi, si ponatur cum imperfecto efficit modum optandi, ut ἄς ἑβλεπας utinam viderem; cæterum ἄς nota est imperativi, seu potius subiunctivi, ut ἄς κάμν faciat. Videtur autem derivari à Græcoliterali ἄρες, unde per syncopen ἄς. quare quum dicimus ἄς id ὦ, idem valet ac sine me, ut videam, qui quidem loquendi modus frequens est in sacris paginis, præcipue in Evangelio, ἄρες ἰδωμεν, εἰ ἔρχεται ἡλίας σώσων αὐτὸν, quem imitati Græci-vulgares dicunt, ἄς ἰδῶμεν ἄν ἔρχεται ὁ ἡλίας εἴτε vâ τὸν ἐλευθερώσῃ.

Adverte tamen huiusmodi ἄς, non poni in secun-

da persona imperativi, sed tantum in prima, & tertia. Quia videlicet, aptior imperandi persona videtur secunda, non prima, & tertia, unde & Itali quum magnates alloquuntur solent obsequij & reverentiæ causâ uti tertiâ personâ, ne loquentes secunda persona, videantur aliquomodo illis imperare. Est igitur ἄς subiunctivi potius nota, quàm imperativi.

Δὲν, vel ὃ, deductum fortasse fuit ab εἶναι, ablatâ diphthongo ε. Dicitur autem δὲν, quum ponitur ante vocales & diphthongos, imò & ante aliquas consonantes, videlicet ante β, γ, δ, θ, κ, π, τ, φ, χ: δὲ verò ante reliquas consonantes. Regit indicativum tantum, quia in reliquis modis non utimur δὲν, sed μὲν, vel μὴ, ut μὲν κάμης ne facias.

Νὰ aliquando est adverbium demonstrandi, & regit genitivum, si præcedat pronomina primitiva numeri singularis, ut νὰ σε ecce tibi, accusativum verò si sint numeri pluralis, & ante alia nomina, ut νὰ σας ecce vobis, νὰ τὸν Πέτρον ecce Petrum. Aliquando est conjunctio causalis, ab ὡς deducta, unde ut illa subiunctivum expostulat, qui, ut diximus, vicem etiam gerit infinitivi. Atque hinc fit, ut aliqui dicant conjunctionem νὰ signum esse, ac notam infinitivi. Verum quo firmo, stabiliq; nitantur fundamento non video. Interdum denique νὰ solet esse particula repletiva, & ornatûs causâ maximè apud Chios, qui dicunt ἐμὲν pro ἐκεῖ, τέσνὰ pro τέτον, quam etiam replicantes satis molliter sonant ἐμεινὰ, & τέσναι.

Νὲ item particula est quæ nihil significat, & tantum ad ornatum ponitur orationis, idque duntaxat à Chiis, non in quibuscumque nominibus, sed tantum in articulis & pronominibus masculinis & fœmininis, ubi reperitur finalis litera ν, ac in prima, secunda, & tertia persona verborum numeri pluralis, ut pro εἰδάνω, εἰδάνω, pro τέτον, τέτον, pro τέταν, τέταν, pro γράφομεν, γράφομεν, pro λέγετε, λέγετε, & sic de reliquis.

Ὡσὺν demum vel σάν, aut σά, idem significat quod Latine cum vel postquam, ac postulat subiunctivum, ut σάν γράψῃς cum scripseris, σάν ἔλθω postquam venero, & similia.

Interjectio ὄχι, vel οἶμένα heu mihi regit accusativum, ut οἶμένα τὸν κακόμορον heu me infelicem. At ὦ modò requirit nominativum, vel vocativum, ut ὦ μεγάλην δυστυχίαν ὦ magnam calamitatem, ὦ καλὸν ἄνδρα ὦ bone vir, modò verò genitivum, & tunc vim habet admirationis, ut ὦ τὸ θαύμαστος ὦ rem admirandam, id est Papa.

Atque hæc de Syntaxi linguæ Græcæ communis, methodicæque ejusdem institutione, majore quâ potui dilucidæque brevitate, ac studio ad Dei omnipotentis gloriam, Fidei Catholicæ propagationem, Proximorum utilitatem, nec non ad φιλογλώσσων περιεργίαν.